

Львівський державний університет фізичної культури

Кафедра гуманітарних дисциплін

«Затверджую»

Декан факультету педагогічної освіти

канд.фіз.вих, доц. Петрина Р.Л.

_____ « » серпня 2018 року

«Затверджую»

Декан факультету фізичної культури і спорту

канд.фіз.вих, доц. Ріпак І.М.

_____ « » серпня 2018 року

«Затверджую»

Декан факультету терапії і ерготерапії

канд. фіз.вих, доц. Данилевич М.В.

_____ « » серпня 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Філософія

Напрямок підготовки : 014 «фізична культура», середня освіта;

024 «хореографія»;

017 «фізична культура і спорт»;

227 «фізична терапія, ерготерапія»

Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія».

Напрямок підготовки: 014 «фізична культура», середня освіта; 024 «хореографія»;
017 «фізична культура і спорт»; 227 «фізична терапія, ерготерапія».

«   »   серпня 2018 року.

Розробник: професор, доктор філософських наук Гринів О.І.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри гуманітарних дисциплін

Протокол від № 1 від «   » серпня 2018 року,

Завідувач кафедри   проф. Полянський О.А.

«   »   2018 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Напрямок підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Напрямок підготовки	Нормативна	
	014 «фізична культура», середня освіта; 024 «хореографія»; 017 «фізична культура і спорт»; 227 «фізична терапія, ерготерапія».		
Модулів – 2		Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		5-й	6-й-7-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання опрацювання рекомендованої літератури (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 108		9-й-10-й	11-й-13-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 6	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	22 год.	22 год.
		Практичні, семінарські	
		34 год.	20 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		40 год.	40 год.
		Індивідуальні завдання:	
		12 год.	
		Вид контролю:	
Екзамен			

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання (%) :
- для заочної форми навчання (%) :

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета дисципліни

Метою курсу є ознайомлення студентів з предметом філософії, її специфікою, історією філософських вчень і основною проблематикою навчальної дисципліни.

2.2. Завдання дисципліни

Завдання навчальної дисципліни:

- Обґрунтувати філософські категорії та поняття;
- З'ясувати специфіку філософського знання, розв'язання філософських проблем світу, людини й суспільства;
- Допомогти студентам зрозуміти світоглядні позиції різних течій світової та української філософії;
- Сприяти формуванню методологічної культури студентів і застосуванню її при вивченні фахових дисциплін;
- Підвищувати рівень культури теоретичного мислення;
- Орієнтувати студентів на правильне розуміння сенсу життя, формування громадянської позиції й належного рівня повсякденної культури.

2.3. Очікувані результати

знати:

- специфіку філософії, її предмет і основні функції;
- умови її виникнення та основні етапи розвитку;
- основні наскрізні проблеми філософії;
- філософські течії від найдавніших часів до сучасності;
- особливості розвитку української філософії в контексті світової філософської думки.

уміти:

- правильно користуватися філософськими термінами і категоріями;
- аналізувати природні та суспільні процеси;
- визначати свою світоглядну позицію і ціннісні орієнтири;
  - використовувати свої філософські знання в теоретичній і практичній роботі.

3. Програма навчальної дисципліни

Теми та зміст лекційних занять

Змістовий модуль 1. Філософія, її предмет та історія філософських вчень

Тема 1. Філософія як світогляд і вчення.

Духовне і природне в житті людини. Форми духовності в суспільстві, їх гармонійне поєднання. Світогляд як система осмислення світу, суспільства й людини. Ставлення людини

світу – осердя світогляду. Пізнавальне, оцінювальне, практичне ставлення людини до світу. Структура світогляду та його функції: тлумачення та розуміння світу, оцінювальна і праксеологічна. Історичні типи світогляду: магічний, міфологічний, релігійний, філософський. Особливості філософського світогляду. Філософія як вчення про всезагальне у світі, людині й суспільстві. Соціальні умови формування філософії. Духовні джерела філософії. Філософські проблеми й дисципліни: онтологія, епістемологія, філософська антропологія, аксіологія, філософія історії, філософія культури, філософія релігії, етика, естетика, історія філософії. Специфіка філософського знання. Філософія, наука, мистецтво. Філософські методи: діалектика і метафізика, феноменологічний метод, трансцендентальний метод, герменевтика. Основні функції філософії. Періодизація світового філософського процесу.

Тема 2. Антична філософія.

Поняття античної філософії та її основні періоди: до сократівський, класичний, елліністичний. Натурфілософські ідеї першого періоду. Космоцентризм як розумний порядок. Центральні проблеми: першооснова світу та його розвиток чи незмінність. Мілетська школа. Вчення Геракліта про логос. Філософське вчення Піфагора. Ідеї елейської школи. Атомістичне вчення Левкіпа і Демокріта. Класичний період античної філософії. Школа софістів. Вчення Протагора. Сократ про пошуки істини. Трактатування самопізнання. Сократове вчення про щастя. Філософський метод Сократа. Платон і його вчення про ідеї. Теорія пізнання Платона. Три види знання. Вчення про людину. Платонівське вчення про ідеальну, досконалу державу та її найвищу мету. Арістотель і його критика вчення про ідеї. Вчення про категорії. Матерія і форма. Роль емпіричного знання. Чуттєвий досвід і логіка. Трактатування щастя. Основна дилема влади. Правильні й неправильні форми державного правління. Епоха еллінізму. Песимізм світосприйняття. Посилення суб'єктивізму та індивідуалізму. Проблема людини. Трактатування щастя. Вчення стоїків про соціальний ідеал. Заперечення випадковості. Апологіка внутрішньої свободи. Епікурійський ідеал людського життя. Трактатування проблеми смерті. Свобода людини та її умови. Неплатонізм. Поняття Єдиного як духовної основи. Світовий Розум (Нус), Світова Душа (Софія) і природно-космічний світ як форми буття. Поняття еманції. Проблема гармонії природного світу. Ідея спасіння людської душі. Принципи неоплатонізму й систематизація християнського віровчення.

Тема 3. Західноєвропейська філософія Середньовіччя й епохи Відродження.

Особливості середньовічного християнського віровчення: поєднання геоцентризму й антропоцентризму, креаціонізм, ідея духовності, віра. Періоди середньовічної філософії. Апологіка. Квінт Тертуліан. Трактатування релігійного досвіду. Патристика та її види. Вчення святого Августина про свободу волі, співвідношення віри й розуму. Трактатування вічності. Боротьба двох «царств». Августин про сенс історії. Середньовічна схоластика. Проблема універсалій. «Реалісти» і номіналісти Поміркований реалізм Томи Аквінського. Народження культури машинної цивілізації. Ідейний зміст світогляду Ренесансу. Повернення до античної спадщини. Зародження європейського гуманізму. Людина як найвища цінність. Елітарний характер італійського гуманізму. Епоха реформація як другий період Відродження. Апологіка віри. Засади протестантизму. Проблема спасіння людини. Натурфілософія епохи Відродження. Миколай Кузанський про абсолютний максимум і абсолютний мінімум. Бог як абсолютне буття. Геліоцентрична система Миколая Коперника. Пантеїзм філософії природи Джордано Бруно. Вчення про нескінченність світу й природи.

Тема 4. Європейська класична філософія Нового часу.

Поняття європейської класичної філософії. Наука і проблеми пізнання як ядро філософської проблематики класичної філософії. Антична філософія і християнське вчення як ідейне джерело класичної філософії. Ідея раціонального панування людини над природою й суспільством. Раціоналізм як загальносвітоглядна позиція. Промисловий переворот і наукова революція. Новий образ природи й людини. Механістичний підхід до розуміння людини і світу. Трактування ролі Творця. Пантеїзм і деїзм. Механіцизм і дегуманізм філософії. Причинність. Раціоналізм і емпіризм. Френсіс Бекон і початок емпіричної традиції. «Новий Органон». Вчення про ідоли в процесі пізнання. Метод індукції. Рене Декарт – засновник реалістичної традиції. Основні правила методу пізнання. Дуалізм Декарта. Утвердження філософії як науки. Бенедикт Спіноза про субстанцію. Пантеїстична традиція в філософії Спінози. Монадологія Готфріда Лейбніца. Спроба подолати суперечності між емпіризмом і раціоналізмом. Емпірична теорія Джона Локка. Проблема об'єктивності. Суб'єктивний ідеалізм Джорджа Берклі. Трактування речей як комплексу наших відчуттів. Заперечення матерії. Критика матеріалізму й атеїзму. Скептицизм Девіда Юма. Заперечення метафізики. Агностицизм. Концепція незмінності людської природи. Апологія конституційної монархії. Філософія Просвітництва. Ідея історичного прогресу. Раціоналістична версія суспільного розвитку. Проблема політичної і правової свободи. Ідея механістичності людини і світу. Німецька класична філософія. Активність суб'єкта як осердя німецької класичної філософії. Відродження гуманістичного ставлення до людини. Теоретична розробка діалектики. Прагнення створити єдину наукову філософію як цілісну систему. Філософія Імануїла Канта, її періоди (докритичний і критичний). Епістемологічні дослідження проблем людини, її свободи й гідності. «Коперникіанський переворот» Канта в епістемології. Дуалізм досліджуваного світу. Обмеженість наукового пізнання. Кантівський категоричний моральний імператив. Суб'єктивний ідеалізм Йогана Фіхте. Проблеми суспільного життя, історії, свободи й призначення людини. «Науковчення». Діалектична схема «теза—антитеза – синтез». Природа як сфера людської діяльності. Діяльний суб'єкт. Людина як соціальна істота. Вчення про універсум Фрідріха Шелінга. Поняття Абсолюту. Єдність природи й духа. Творчий саморозвиток духа. Співвідношення свідомого й несвідомого. Проблема самоусвідомлення. Система об'єктивного ідеалізму Георга Гегеля. Створення теорії діалектики. Абсолютна ідея як субстанція. Історія розвитку людського духу. Новий підхід в епістемології. Категорії й закони діалектичного розвитку. Концепція філософії історії. Філософське вчення Людвіга Фейєрбаха. Морально-етична й антропологічна проблематика. Людина як природна істота. Родова сутність людини.

Тема 5. Сучасна світова філософія.

Виникнення сучасної філософії та її особливості. Перегляд традицій класичного раціоналізму. Сучасна філософія як філософія людини й філософія мови. Основні напрями в сучасній філософії: ірраціоналістичний, екзистенціально-антропологічний і раціоналістичний, позитивістсько-орієнтований. «Філософія життя» та її попередники. Світ як «життєва реальність». Вчення Фрідріха Ніцше про волю до влади. Потяг до самоутвердження. Надлюдина. Буття й культура як два начала. Недовершеність людини як істоти. Індивідуалізм і соціальна ієрархія. Заперечення моральних цінностей. Психоаналітична традиція Зігмунда Фрейда. Пояснення людської психіки. Вчення про підсвідоме. Людські інстинкти: «потяг до життя» (сексуальний) і «потяг до смерті» (агресивний). Сублімація. Біологізаторський підхід до людини. Пояснення виникнення суспільства й цивілізації. Карл Густав Юнг про колективне підсвідоме. Пояснення архетипів. Глибинна ірраціональна й надраціональна природа особистості. Екзистенціалізм як відтворення духовної кризи людини. Існування «справжнє» і «несправжнє».

Трактування суб'єкта. Екзистенція як «справжнє існування». Трагічність людського буття. «Межова ситуація». Свобода й відповідальність. Реалізація свободи в суспільстві. Позитивістський напрям у філософії. Неопозитивізм як сучасна філософська течія. Орієнтація на проблеми науки. Намагання перетворити філософію на наукове позитивне знання. Претензії неопозитивізму на статичну логіку й методологію науки. Форми неопозитивізму. Логічний позитивізм. Метод верифікації. Принцип фальсифікації. Аналітична філософія. Постпозитивізм. Структура наукових революцій у вченні Томаса Куна.

Змістовий модуль 2. Українська філософія. Основна філософська проблематика

Тема 1. Українська філософія, її особливості й періоди розвитку

Українська філософія в європейському й слов'янському контекстах. Філософська думка на українських землях до виникнення великокняжої держави. Анахарсій. Філософська думка княжої доби. Філософські проблеми в літописах. «Слово про закон і благодать» Іларіона Київського. «Повчання дітям» Володимира Мономаха. «Грамотка до Олега Святославича». «Слово про похід Ігорів». Філософія козацько-гетьманської доби. Академічна філософія. Філософські погляди Станіслава Оріховського-Роксоляна. Іван Вишенський. Кирило Транквіліон Ставровецький. Касян Сакович. Мелетій Смотрицький. Інокентій Гізель. Стефан Яворський. Теофан Прокопович. Філософія Григорія Сковороди. Єдність життя і вчення. Вчення про три «світи» і два ества. Натуралістичний іманентний трансценденталізм. Самопізнання. Концепції «спорідненої праці» і «нерівної рівності». Антитетика як філософський метод. Філософська думка українських романтиків. Історіософічні проблеми в трактаті «Історія Русів». Релігійно-філософський ірраціоналізм Миколи Гоголя. Філософія національного відродження. Філософська думка на західноукраїнських землях. «Руська Трійця». Василь Подолинський. Філософська думка чільних діячів Кирило-Методіївського братства (Миколи Костомарова, Пантелеймона Куліша, Тараса Шевченка). «Філософія серця» Памфіла Юркевича. Філософія мови Олександра Потебні. Сучасний період української філософської думки. Соціальна філософія Михайла Драгоманова. Філософські погляди Івана Франка. Історіософська концепція Михайла Грушевського. «Новоромантизм» Лесі Українки. Ірраціональний волюнтаризм Дмитра Донцова. Волюнтаристський антеїзм В'ячеслава Липинського. Антропокосмізм Володимира Вернадського. Філософські погляди Володимира Винниченка. Неотомізм Йосифа Сліпого. Теологізована націософія Лева Силенка. Екзистенціалізм Миколи Шлемкевича. Персоналізм Олександра Кульчицького. Філософське обґрунтування національної ідеї.

Тема 2. Філософська антропологія

Проблема людини серед «вічних» філософських проблем. Релігійно-міфологічна антропософія. Уявлення про коло обіг душ. Теїстична антропологічна концепція. Розмежування космічного, біологічного і духовного людини в біблійному світогляді. Натуралістична (наукова) антропософія. Космічна еволюція. Культурна еволюція. Мутаційна теорія еволюції. Еволюція в контексті теорії самоорганізації. Космічна еволюційна концепція П'єра Тейяра де Шардена. Філософські проблеми антропогенезу. Проблеми людини в давній і середньовічній філософії. Людина в трактуванні філософії Нового часу. Сучасна філософська думка про людину. Характерні ознаки людини: розумність, соціальність, цілеспрямованість, творення символів, духовність. Співвідношення понять «людина», «індивід», «особа», «індивідуальність». Фактори єдності людини: біологічний, соціальний, психічний. Панбіологізм і пан соціологізм. Соціалізація людини. Сфери людського буття: тілесність, свідомість, соціальність, духовність. Концепції абсолютизації певного фактору (біологізаторські, психологізаторські, соціологізаторські, культурологізаторські).

Тема 3. Суспільство як саморегульовальна система

Природа суспільства в філософській традиції. Проблема «людина—суспільство» в античній філософії. Соціальний універсалізм і соціальний атомізм в історичному розвитку. Коекзистенція людей. Діяльне спілкування. Соціальний статус і соціальна роль людини. Форми організації суспільного буття. Соціальна спільність. Соціальна група та її риси. Аморфна група. Малі соціальні групи. Сім'я як мікросоціальна група. Основні соціальні функції сім'ї. Середні (локальні) соціальні групи. Великі соціальні групи (класи, нації). Страти та стратифікація. Соціальна мобільність.

Тема 4. Свідомість

Філософський аналіз свідомості. Свідомість, психіка, мислення, розум. Проблеми свідомості в історії філософії. Трактування свідомості як сфери невидимого в архаїчному суспільстві. Космоцентризм у свідомості античного світу. Геоцентричне світобачення в епоху Середньовіччя. Антропоцентричність у свідомості Нового часу. Свідомість людини конкретної культури. Хибність марксистського розуміння свідомості. Спрощене трактування свідомості в марксизмі-ленінізмі. Індивідуалістські та колективістські концепції свідомості. Особливості вияву свідомості у ставленні людини до світу і власного тіла. «Технологічний» і «соціальний» виміри свідомості. Свідомість і діяльність мозку. Свідомість і мова. Функції мови: вияв ідеального змісту свідомості й формування свідомості. Основні ознаки свідомості: ідеальність, мовна опосередкованість, інтенціональність, творчість. Компонентний (змістовний) і рівне вияви свідомості. Компонентна структура свідомості: знання; цінності, інтереси, емоційні стани; програми. Рівнева структура свідомості: несвідоме, свідоме, надсвідоме. Особисте несвідоме й колективне несвідоме. Архетипи в колективному несвідомому. Самосвідомість та її функції: самопізнання, самоспостереження, самооцінка, саморегуляція. Основні типи ставлення свідомості до світу: пізнавальне, праксеологічне, аксіоматичне (оцінювальне). Свідомість у контексті релігії, культури й історії.

Тема 5. Філософія історії

Поняття й предмет філософії історії. Визначення змісту філософії історії. Георг Гегель про основні фази історичного розвитку та види історіографії. Філософія історії в системі філософського знання. Лінійна філософія історії та проблеми її періодизації. Дуалістичний поділ. Тріадна періодизація історії. Схема розвитку людства Клода-Анрі Сен-Сімона. Формаційний підхід до історичного процесу. «Суспільно-економічна формація». Еволюціоністські концепції. Неоеволюціонізм. Нелінійна філософія історії. Архетип циклічності. «Культурно-історичні типи» (цивілізації) в трактуванні Николая Данилевського. Система історично-філософських поглядів Освальда Шпенглера. «Дослідження історії» Арнольда Тойнбі. Синергетика як методологічний до аналізу культурно-історичного процесу.

Тема 6. Філософія культури

Поняття філософії культури. Взаємозв'язок культури і природи. Культурогенеза. Матеріальна культура, духовна культура, культура людських відносин. Атрибутивні ознаки культури. Час культури. Простір культури і соціальний простір. Простір національної культури. Світовий культурний простір. Опредмечування і розпредмечування культури. Культура і мораль. Генеза теорії культури. Антична культур філософія. Космополітизм. Філософія культури в Середньовіччі. Провіденціалізм. Трактування культури в Новому часі. Культура як багатоаспектне явище. Криза сучасної культури та її причини. Нова культур філософія. Проблеми гуманізму, прогресу, духовності, збереження природи. Культура і релігія.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів – 2

Кількість годин -- 108

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Філософія, її предмет та історія філософських вчень.												
Тема 1. Філософія як світогляд і вчення.	8	2	2			4		2	2			6
Тема 2. Антична філософія.	10	2	4			4		2	2			6
Тема 3. Західноєвропейська філософія Середньовіччя й епохи Відродження.	12	2	4			6		2	2			6
Тема 4. Європейська класична філософія Нового часу.	12	2	4			6		2	2			8
Тема 5. Сучасна світова філософія.	10	2	4			4		2	2			6
Разом за змістовим модулем 1	52	10	18			24		10	10			32
Змістовий модуль 2. Українська філософія. Основна філософська проблематика.												
Тема 1. Українська філософія.	14	2	6			6		2	2			6

Тема 2. Філософська антропологія.	8	2	2			4		2	2			6
Тема 3. Суспільство як саморе-гулювальна система.	8	2	2			4		2	2			6
Тема 4. Свідомість.	8	2	2			4		2	2			2
Тема 5. Філософія історії.	10	2	2			6		2				6
Тема 6. Філософія культури.	8	2	2			4		2	2			6
Разом за змістовим модулем 2	56	12	16			28		12	12			32
Усього годин	108	22	34			52		22	22			64

5. Теми семінарських занять

Назва теми	Кількість год
1. Філософія як світогляд і вчення	2
2. Філософська думка в Давній Індії, Китаю і Греції	4
3. Західноєвропейська філософія Середньовіччя	2
4. Філософія епохи Відродження	2
5. Філософія Нового часу	4
6. Сучасна світова філософія	4
7. Українська філософія	6
8. Філософська антропологія	2
9. Свідомість, її сутність і походження	2
10. Суспільство як саморегулювальна система	2
11. Філософія історія	2
12. Філософія культури	2
34 год	

Самостійна робота

Назва теми	Кількість год
1. Історія філософії, її предмет і методи	2
2. Філософія в Давній Індії та Китаю	2
3. Німецька класична філософія	6
4. Філософське вчення про буття	2
-----	
	12 год

-----

7. Індивідуальне завдання

1. Опрацювання літератури для семінарських занять і тем для самостійної роботи
2. Написання рефератів на заплановані теми
3. Готування відповідей на проблемно-пошукові питання

8. Методи навчання

1. Лекції з використанням проблемних методів
2. Семінарські заняття з обговорення проблемно-пошукових питань.
3. Колоквіуми, кредитно-модульні контрольні роботи
4. Індивідуальні і групові консультації

9. Методи контролю

1. Екзамени
2. Заліки
3. Кредитно-модульні контрольні роботи
4. Відповіді на семінарських заняттях
5. Дискусії на проблемні теми
6. Колоквіуми.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Для заліку

Поточне тестування та самостійна робота					
Змістовий модуль 1					Сума
T1	T2	T3	T4	T5	
15	25	15	25	20	100

Для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота		Підсумковий тест (іспит)	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2		

T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11		100
4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	50	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	<i>A</i>	відмінно	зараховано
82-89	<i>B</i>	добре	
74-81	<i>C</i>		
64-73	<i>D</i>	задовільно	
60-63	<i>E</i>		
35-59	<i>F_X</i>	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	<i>F</i>	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Підручники і посібники.
2. Навчально-методичні розробки.
3. Рекомендована література до семінарських занять, заліків і екзаменів.
4. Електронний комплект лекцій з навчального курсу.
5. Модульні контрольні роботи.
6. Екзаменаційні білети.

12. Рекомендована література

Базова

1. Філософія: підручник /Бичко І.В., Бойченко І.В., Табачковський В.Г. та ін.- 2-ге вид., стереотип. – К.: Либідь, 2002.—408 с.;
2. Причепій Є.М., Черній А.М., Чекаль Л.А. Філософія: посібник для студентів вищих навчальних закладів.—К.: Академвидав, 2003.—576 с.;
3. Пазенок В.С.Філософія: навч. посіб. - К.: Академвидав, 2008.—280 с.;
4. Петрушенко В.Л. Філософія: курс лекцій. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації. 3-тє видання, перероблене і доповнене. – Львів: Новий світ – 2000, 2004.-- 528 с.;

5. Історія філософії. Словник /За заг.ред. В.І.Ярошовця.—2-е вид., перероб. – К.: Знання України, 2012.—1087 с.;
6. Татаркевич В. Історія філософії. – Т.1. Антична і середньовічна філософія.—Львів: Свічадо, 1997.- 456 с.; Т.2. Філософія Нового часу до 1830 року.—Львів: Свічадо, 1999.—352 с.; Т.3. Філософія ХІХ століття і новітня.—Львів: Свічадо, 1999.—568 с.;
7. Захара І.С. Українська філософія: навч. посібник.—Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2014. – 354 с.;
8. Гринів О. Історія української філософії.—Львів: Тріада плюс, 2015.—304 с.

Допоміжна

1. Гринів О. Філософія. Курс лекцій для аспірантів.—Львів: Тріада плюс, 2016.—368 с.
2. Гринів О. Нариси з історії філософії.—Львів: Світ, 2018.—432 с.
3. Гринів О. Історія філософії. Курс лекцій//ldufk.edu.ua.-- 558 с.
4. Європейський словник філософій: Лексикон непекладностей. Пер. з фр. – К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2011.—Т.1.-- 576 с.; Т.2.—488 с.
5. Чижевський Д. Нариси з історії філософії на Україні.—Нью-Йорк, 1991.—175 с.
6. Таранов П.С. Анатомія мудрости: 120 філософов: В 2-х т.—Сімферополь: Реноме, 1997.—Т.1.—624 с.; Т.2.—650 с.
7. Введение в философию: учеб. пособие для вузов /И.Т.Фролов и др.. – 5-е изд., доп. – М.: Культурная революция, Республика, 2012. – 654 с.
8. Гільденбранд, Дітріх фон. Що таке філософія /перекл.. з нім.—Львів: Колесо, 2008.—244 с.
9. Зарубіжна філософія ХХ століття /Під ред. Г.І. Волинка.—К.: Довіра, 1993.—239 с.
10. Нідельман Я. Серце філософії /перекл. з англ. – Львів: Літопис, 2000.—288 с.
11. Шевченко В.І. Дружба з мудрістю, або Ключові проблеми до української філософії (Теоретико-методологічний коментар до курсу філософії у ВНЗ). – К.: ПЦ «Фоліант», 2007. – 244 с.
12. Янарас, Христос. Нерозривна філософія: Нариси вступу до філософії /перекл.. з новогр. – К.: Основи, 2000.—314 с.

13. Інформаційні ресурси

1. www.ifon.npu.edu.ua
2. www.sspu.sumy.ua
3. www.google.com.ua
4. uk.wikipedia.org/wiki